

Camera Deputaților

GRUPUL PARLAMENTAR U.D.M.R.

Palatul Parlamentului, Str. Izvor 2-4, Sector V, Of. poștal 5, RO-70550 București

Tel/fax: 004021-3142049; Tel: 004021-4021066, 4021067, e-mail: udmr@cdep.ro

Nr: A/UDMR/176/02.09.2026

ÎNTREBARE

Adresată: Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

De către: Szabó Ödön, deputat UDMR, ales în circumscripția electorală nr. 5 Bihor

Obiectul întrebării: Necesitatea modificării art. 4 alin. (9) din Normele Metodologice din 2006 de aplicare a prevederilor Legii nr. 339/2005 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1915/2006, pentru autorizarea culturilor înființate în toamnă

În urma discuțiilor purtate cu fermieri din județul Bihor, vă supun atenției o disfuncționalitate a cadrului normativ privind autorizarea cultivării plantelor, culturilor înființate în toamnă spre exemplu culturi de mac alimentar de toamnă (*Papaver somniferum* L.). Problema este actuală și urgentă, întrucât campania de semănat din toamna anului 2026 este iminentă.

Potrivit Legii nr. 339/2005 cultivarea în scop industrial și/sau alimentar ori pentru producerea de sămânță se autorizează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin direcțiile pentru agricultură județene.

Normele metodologice prevăd că autorizarea se realizează anual, iar forma actuală a art. 4 alin. (9), introdusă prin Hotărârea Guvernului nr. 396/2015, stabilește că „*Autorizațiile pentru cultivare se eliberează până la data de 10 mai a anului în curs*”.

Acest termen este compatibil cu o cultură semănată primăvara, însă nu este corelat cu ciclul agricol al soiurilor de toamnă. Macul de toamnă se seamănă, în funcție de soi, sol și condițiile climatice, în intervalul septembrie-noiembrie și se recoltează în anul calendaristic următor. După 10 mai, direcțiile agricole nu mai au un temei neechivoc pentru emiterea autorizației, deși fermierul trebuie să dețină autorizația înainte de înființarea culturii.

În practică, acesta este pus în situația de a solicita o autorizație cu multe luni înainte, pentru o cultură dintr-un alt ciclu agricol, de a renunța la tehnologia de toamnă sau de a risca înființarea

culturii fără un titlu administrativ clar - soluție care nu poate fi acceptată într-un domeniu supus controlului strict al statului.

Problema nu este una teoretică.

În județul Bihor a fost testată deja cultura de mac de toamnă pe 4,5 hectare, cu un soi de tip Zeno, iar fermierul și-a exprimat intenția de a extinde suprafața la 10-15 hectare în următorul an agricol. Experiența locală confirmă existența interesului economic și nevoia unei soluții înainte de următoarea campanie de semănat.

Argumentele agronomice sunt consistente. Cercetările desfășurate în condiții climatice panonice, relevante pentru vestul României, indică începutul lunii octombrie ca epocă optimă de semănat pentru macul de iarnă și arată că această tehnologie poate asigura producții mai mari decât cultura de primăvară. Cultura înființată toamna valorifică mai bine umiditatea acumulată în sezonul rece, pornește mai devreme în vegetație și poate evita o parte din stresul hidric și termic din primăvară-vară. Existența soiurilor de iarnă și a tehnologiilor distincte de semănat este recunoscută și în practica agricolă europeană.

Modificarea solicitată nu înseamnă liberalizarea regimului acestor culturi și nu diminuează controlul exercitat de stat. Rămân neschimbate scopurile permise, obligația utilizării semințelor din soiuri înregistrate, identificarea exactă a cultivatorului și a suprafeței, documentele privind dreptul de folosință, contractele de valorificare, inspecțiile și comunicarea datelor către autoritățile competente. Dimpotrivă, emiterea autorizației înainte de semănatul de toamnă permite autorităților să cunoască amplasamentul culturii încă de la înființare și întărește trasabilitatea și supravegherea.

Propunerea fermierilor

Fermierii solicită înlocuirea, la art. 4 alin. (9), a sintagmei „*anului în curs*” cu sintagma „*anului agricol*”, astfel încât textul să aibă următorul cuprins: „*Autorizațiile pentru cultivare se eliberează până la data de 10 mai a anului agricol.*”

Întrucât noțiunea de „*an agricol*” nu are o definiție generală unică, aplicabilă automat tuturor actelor normative, iar în alte reglementări este definită expres, consider util ca Ministerul să preia soluția cerută de fermieri într-o redactare care leagă fără echivoc autorizația de momentul semănatului și de anul recoltării:

„(9) *Autorizațiile pentru cultivare se eliberează înainte de înființarea culturii, dar nu mai târziu de data de 10 mai a anului în care cultura urmează să fie recoltată. Pentru culturile înființate în toamnă, autorizațiile se pot solicita și elibera în anul calendaristic anterior recoltării.*”

În mod corespunzător, trebuie corelate alin. (2) și (4) referitoare la centralizarea și comunicarea autorizațiilor, precum și modelul autorizației din anexa nr. 1, prin introducerea anului de recoltă sau a ciclului agricol. Pentru culturile autorizate toamna poate fi prevăzută comunicarea operativă către autoritățile competente, urmată de includerea lor în situația centralizatoare anuală.

Având în vedere cele de mai sus, vă rog să-mi răspundeți la următoarele întrebări:

1. Să precizați dacă Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a inițiat sau intenționează să inițieze modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.915/2006 în sensul corelării procedurii de autorizare cu anul agricol și cu culturile înființate în toamnă?
2. Care este stadiul eventualului proiect și calendarul estimat pentru elaborare, consultare publică, avizare interministerială și adoptare de către Guvern?
3. Care sunt măsurile concrete prin care doriți să analizați adoptarea modificării înainte de campania de semănat din toamna anului 2026, pentru ca fermierii să poată solicita și obține legal autorizațiile înainte de înființarea culturilor.
4. În cazul în care modificarea nu poate fi adoptată în acest termen, să indicați ce soluție tranzitorie, poate fi aplicată de direcțiile pentru agricultură județene pentru culturile de toamnă?
5. Ce plan de acțiune stabiliți să consultați direcțiile agricole județene, organizațiile de fermieri și instituțiile cu atribuții de control, astfel încât noua procedură să fie simultan aplicabilă agronomic, clară administrativ și sigură din perspectiva trasabilității și a controlului?

Având în vedere caracterul iminent al lucrărilor de toamnă, vă rog să dispuneți analizarea cu celeritate a propunerii și să îmi comunicați un termen concret în care Ministerul poate promova modificarea. O intervenție normativă punctuală ar elimina o necorelare veche, ar sprijini diversificarea culturilor și adaptarea la secetă, fără a reduce în niciun fel nivelul de control cerut de Legea nr. 339/2005.

Atașat, vă transmitem documentul care cuprinde fundamentarea aspectelor semnalate.

Vă rog să îmi comunicați răspunsul în scris.

Szabó Ödön
deputat UDMR

ANEXĂ

NOTĂ DE FUNDAMENTARE TEHNICO-JURIDICĂ

Modificarea art. 4 alin. (9) din Normele metodologice aprobate prin HG nr. 1.915/2006

Obiectul intervenției

Intervenția urmărește eliminarea necorelării dintre termenul calendaristic de 10 mai și existența unor culturi autorizabile care se înființează toamna și se recoltează în anul următor. Modificarea privește exclusiv momentul emiterii autorizației; condițiile materiale de autorizare și regimul de control rămân neschimbate.

Cadrul juridic actual

Legea nr. 339/2005 interzice cultivarea fără drept a plantelor aflate sub control național și permite cultivarea pentru scopurile stabilite de lege numai în regim autorizat. Pentru utilizarea industrială și/sau alimentară ori producerea de sămânță, competența aparține MADR, prin direcțiile pentru agricultură județene. Cultivarea se află sub controlul și supravegherea MADR.

Art. 4 alin. (1) din norme califică autorizarea drept anuală. Alineatele (2) și (4) stabilesc centralizarea și comunicarea autorizațiilor până la 15 mai, iar alin. (9) impune data de 10 mai a anului în curs ca limită de emiterie. Modelul autorizației identifică titularul, planta, destinația, suprafața și localitatea, dar nu individualizează anul agricol ori anul recoltării.

Termenul de 10 mai a fost introdus în 2015, într-un pachet care a urmărit extinderea unor culturi tehnice valoroase și clarificarea caracterului anual al autorizației. Regula a răspuns logicii culturilor de primăvară, însă nu a anticipat utilizarea soiurilor de iarnă.

Disfuncționalitatea normativă

După 10 mai, norma nu mai permite emiterea neechivocă a unei noi autorizații în același an calendaristic. Or, pentru o cultură semănată în septembrie-noiembrie, actul administrativ trebuie să existe înainte de semănat. O autorizație emisă până la 10 mai pentru o cultură care va fi semănată toamna și recoltată în anul următor este, la rândul ei, vulnerabilă la interpretări, deoarece regimul este anual, iar formularul nu precizează ciclul agricol pentru care a fost emis.

Rezultă o diferență de tratament fără justificare agronomică între soiurile de primăvară și cele de toamnă ale aceleiași specii. Norma procedurală ajunge să determine tehnologia de cultură, deși scopul ei este autorizarea și controlul, nu limitarea fermierului la o anumită epocă de semănat.

Fundamentarea agronomică

Macul de toamnă este o realitate agronomică distinctă. Ghidul oficial al Centrului bavarez pentru tehnologie și promovare indică semănatul soiurilor de iarnă la mijlocul-sfârșitul lunii septembrie, față de mijlocul lunii martie-mijlocul lunii aprilie pentru soiurile de vară. Același ghid solicită notificarea culturii înainte de semănat, demonstrând că autorizarea timpurie și controlul strict sunt perfect compatibile cu tehnologia de toamnă.

Un studiu de câmp desfășurat timp de doi ani în estul Austriei, în condiții panonice, a identificat începutul lunii octombrie drept epocă optimă de semănat și a constatat producții de semințe ale macului de iarnă considerabil mai mari decât valorile raportate pentru macul de primăvară.

Testările Agroscoape asupra soiurilor de iarnă rezistente, inclusiv Zeno, au arătat că în condiții bune se pot obține aproximativ 15 dt/ha.

Din perspectiva adaptării climatice, semănatul de toamnă permite utilizarea umidității din sezonul rece, dezvoltarea mai timpurie și reducerea expunerii fazelor sensibile la seceta și temperaturile ridicate din primăvară-vară. Aceste avantaje sunt relevante în vestul României, inclusiv în județul Bihor, unde fermierii caută alternative la culturile puternic afectate de secetă.

Fundamentarea juridică și administrativă

Soluția respectă principiul legalității și al securității juridice: cultivatorul știe exact când poate solicita autorizația și pentru ce recoltă este emisă, iar direcția agricolă are un criteriu obiectiv de soluționare. Legarea autorizației de înființarea culturii și de anul recoltării este mai clară decât simpla trimitere la «anul agricol».

Dacă se păstrează sintagma propusă de fermieri, «anul agricol» trebuie definit expres în normele HG nr. 1.915/2006. În legislația română, această noțiune este definită în mod punctual pentru fiecare reglementare; de exemplu, unele norme o raportează la intervalul 1 octombrie-30 septembrie. O trimitere nedefinită poate genera practici diferite între direcțiile județene și poate exclude semănăturile realizate înainte de 1 octombrie.

Controlul nu este slăbit. Autorizația continuă să individualizeze cultivatorul, planta, scopul și parcela, iar inspecția rămâne în competența MADR. Pentru a asigura informarea operativă, autorizațiile emise toamna pot fi transmise instituțiilor competente într-un termen scurt de la emitere și apoi incluse în centralizarea anuală.

Impactul estimat

Domeniu	Efectul modificării
Legalitate	Elimină riscul ca semănatul de toamnă să aibă loc fără o autorizație clar aplicabilă ciclului de cultură.
Control	Permite identificarea parcelei și supravegherea culturii încă din momentul înființării.
Agromonomie	Lasă fermierului alegerea justificată între soiuri și tehnologii de primăvară sau de toamnă.
Climă	Sprijină diversificarea și folosirea tehnologiilor care valorifică umiditatea din sezonul rece.
Administrație	Uniformizează practica direcțiilor agricole și clarifică anul pentru care este emis actul.
Economie	Poate facilita dezvoltarea unei culturi alimentare și oleaginoase cu valoare adăugată, fără cheltuieli bugetare directe.

Soluția normativă recomandată

Textul recomandat pentru art. 4 alin. (9) este: «Autorizațiile pentru cultivare se eliberează înainte de înființarea culturii, dar nu mai târziu de data de 10 mai a anului în care cultura urmează să fie

recoltată. Pentru culturile înființate în toamnă, autorizațiile se pot solicita și elibera în anul calendaristic anterior recoltării.»

Sunt necesare corelări tehnice ale alin. (2) și (4) și ale anexei nr. 1, astfel încât raportarea să includă autorizațiile emise în toamna anului precedent, iar formularul să precizeze anul recoltării sau ciclul agricol. Aceste corelări evită interpretările divergente și păstrează integral exigențele de control.

Surse consultate

Surse consultate

1. Portalul Legislativ - HG nr. 396/2015 — textul care a reformulat art. 4 și a introdus termenul de 10 mai
2. Portalul Legislativ - Legea nr. 339/2005, forma consolidată — regimul autorizării, controlului și scopurilor permise
3. Guvernul României - Noi reglementări pentru cultivarea unor plante tehnice (27 mai 2015) — obiectivele modificării din 2015
4. Neugschwandtner et al. (2023) - Yield and Yield Components of Winter Poppy — studiu în condiții climatice panonice privind epoca de semănat și producția
5. Agroscope - Variety and cultivation trials with winterhardy poppy — testarea soiurilor de iarnă Zeno și potențialul de producție
6. Centrul bavarez TFZ - Mohn (Papaver somniferum L.) — epocile distincte de semănat și obligația notificării înainte de semănat
7. Revista Ferma - experiența culturii de mac de toamnă din Tulca, județul Bihor (29 mai 2026) — exemplu practic și intenție de extindere în următorul an agricol
8. Portalul Legislativ - exemplu de definire expresă a anului agricol — intervalul 1 octombrie-30 septembrie este definit numai în contextul actului respectiv

Sursele online au fost verificate la data de 31 august 2026.